

5901 SAYILI TÜRK VATANDAŞLIĞI KANUNUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMA

A- TÜRK VATANDAŞLIĞININ KAZANILMASI

1- Doğumla kazanılan vatandaşlık	1
1.1- Soy bağı ile kazanılan vatandaşlık	1
1.1.1- Türk vatandaşı baba veya anadan evlilik içinde doğan çocuk	1
1.1.2- Türk vatandaşı anadan yabancı babadan evlilik dışında doğan çocuk	1
1.1.3- Türk vatandaşı babadan yabancı anadan evlilik dışında doğan çocuk	1
1.1.4- On sekiz yaşından sonra yurtdışından doğuma ilişkin yapılan bildirimler... 1	
1.1.5- Türk vatandaşlığının doğum yeri esasına göre kazanılması	2
2- Türk vatandaşlığını sonradan kazanma yolları	2
2.1- Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kazanılması	2
2.1.1- Türk vatandaşlığının genel olarak kazanılması	2
2.1.2- Müracaat makamlarınca başvurunun işleme alınmasında uygulanacak esaslar	3
2.1.3- Başvuru için gerekli belgeler	3
2.1.4- Komisyon tarafından yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar	4
2.1.5- İl Emniyet Müdürlüğüne yapılacak soruşturmaya ilişkin esas ve usuller... 4	
2.2- Türk vatandaşlığının istisnai olarak kazanılması	4
2.2.1- Başvuru için gerekli belgeler	5
2.3- Türk vatandaşlığının yeniden kazanılması	5
2.3.1- Türk vatandaşlığının ikamet şartı aranmaksızın yeniden kazanılması	5
2.3.2- Türk vatandaşlığının ikamet şartına bağlı olarak yeniden kazanılması	5
2.3.3- Mülga 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununa göre Türk vatandaşlığını kaybedenler	5
2.3.4- Başvuru için gerekli belgeler	6
2.4- Türk vatandaşlığının evlenme yoluyla kazanılması	6
2.4.1- Müracaat makamlarınca Başvurunun işleme alınmasında uygulanacak esaslar	6
2.4.2- Başvuru için gerekli belgeler	7
2.4.3- Yurt içinden yapılan başvurularda yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar	7
2.4.4- Komisyon tarafından yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar	7
2.4.5- İl Emniyet Müdürlüğüne yapılacak soruşturmaya ilişkin esas ve usuller... 7	
2.4.6- Yurt dışından yapılan başvurularda yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar	8
2.5- Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığını kazanmanın eş ve çocuklar bakımından sonuçları	8
2.5.1- Başvuru için gerekli belgeler	8
2.6- Türk vatandaşlığının evlat edinilme yoluyla kazanılması	9
2.6.1- Başvuru ve yapılacak işlemler	9
2.7- Türk vatandaşlığının seçme hakkı ile kazanılması	10
2.7.1- Başvuru ve yapılacak işlemler	10

B- TÜRK VATANDAŞLIĞININ KAYBI

1- Yetkili makam kararı ile kayıp	10
1.1- Türk vatandaşlığından izin almak suretiyle çıkma	10
1.1.1- Başvuruda aranan şartlar	10
1.1.2- Başvuru için gerekli belgeler	10
1.1.3- Çıkma izin belgesi ve çıkma belgesi	11
1.1.4- Türk vatandaşlığından çıkma ve çıkma izin belgelerinin tebliği	11

1.1.5- Çıkma ve çıkma izin belgelerinin geçerlilik süresi.....	11
1.1.6- Çıkma izninin sonuçları	11
1.1.7- Çıkma belgesini teslim eden makamlarca yapılacak işlemler	11
1.1.8- Nüfus müdürlüklerince yapılacak işlemler	12
1.2- Türk vatandaşlığının kaybının eş ve çocuklar bakımından sonuçları.....	12
1.2.1- Başvuru için gerekli belgeler	12
1.3- Türk vatandaşlığından çıkma izninin iptali ve düzeltilmesi	12
1.4- Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere tanınan haklar.....	13
1.4.1- Mavi Kart ve düzenlenmesi	13
1.4.2- Mavi Kartın düzenlenmesinde uygulanacak esaslar	13
1.4.3- Mavi Kartın imhası	13
1.5- Türk vatandaşlığını kaybettirme	14
1.5.1- Türk vatandaşlığının kaybettirilmesinin geçerliliği ve sonuçları	14
1.6- Türk vatandaşlığını kazanma kararının iptali	14
1.6.1- İptal kararının geçerliliği ve sonuçları	14
2- Türk vatandaşlığının seçme hakkı ile kaybı.....	14
2.1- Başvuru ve yapılacak işlemler	15

C- ORTAK HÜKÜMLER

1- Türk vatandaşlığının ispatı.....	15
2- Vatandaşlık ihtilafları.....	15
3- Vatandaşlık işlemlerinde müracaat makamı ve usul.....	15
4- Tebligat	15
5- Yabancı makamlarca verilmiş olan resmi belgelerin tasdik işlemleri	16
6- Vatandaşlık İnceleme ve Araştırma Komisyonu	16
7- Komisyonun çalışma usul ve esasları	16
8- Yabancıнын ikameti ve ikamet sürelerinin hesaplanması.....	16
9- Vatandaşlık dosyasının düzenlenmesinde müracaat makamlarınca uygulanacak esaslar	17
10- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşları.....	17
10.1- Başvuru için gerekli belgeler ve yapılacak işlemler	17
11- Çok vatandaşlık.....	17
11.1- Bildirim yükümlülüğü.....	17
11.2- Dış temsilciliklere yapılan bildirimler	18
11.3- Nüfus müdürlüğünce yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar	17
11.4- Çok vatandaşlık açıklamasının iptali	18
12- Ad ve Soyadın Tescili.....	19
13- Vatandaşlık işlemleri hizmet bedeli.....	19
14- Türk soylu yabancılar	19
15- Yürütme	19

5901 SAYILI TÜRK VATANDAŞLIĞI KANUNUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMA

A- TÜRK VATANDAŞLIĞININ KAZANILMASI

1- Doğumla kazanılan vatandaşlık

Doğumla kazanılan Türk vatandaşlığı doğum anında kazanılan vatandaşlık olup, yapılan bildirim üzerine doğum anından itibaren hüküm ifade eder.

Doğumla Türk vatandaşlığının kazanılması soy bağı veya doğum yeri esasına göre olur.

1.1- Soy bağı ile kazanılan vatandaşlık

Soy bağı ile kazanılan vatandaşlık, çocuğun doğumu anında soy bağı ile bağlı bulunduğu Türk vatandaşı ana veya babanın vatandaşlığını kazanmasını ifade eder.

Soy bağı ile Türk vatandaşlığının kazanılmasında; ana veya babadan yalnız birinin, doğum anında Türk vatandaşı olması yeterli olup diğerinin yabancı bir devlet vatandaşı olması Türk vatandaşlığının kazanılmasına engel teşkil etmez.

1.1.1- Türk vatandaşı baba veya anadan evlilik içinde doğan çocuk

Türkiye içinde veya dışında Türk vatandaşı ana veya babadan evlilik içinde doğan çocuk, doğumundan itibaren Türk vatandaşlığını kazanır.

1.1.2- Türk vatandaşı anadan yabancı babadan evlilik dışında doğan çocuk

Türk vatandaşı anadan yabancı babadan evlilik dışında doğan çocuk doğumundan itibaren Türk vatandaşlığını kazanır.

1.1.3- Türk vatandaşı babadan yabancı anadan evlilik dışında doğan çocuk

Türk vatandaşı baba ile yabancı anadan evlilik dışında doğan çocuk, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununa uygun olarak soy bağı kurulmasını sağlayan babalığa hüküm, ana ve babanın evlenmesi veya tanıma yollarından biriyle Türk vatandaşı babaya soy bağı ile bağlandığı takdirde doğumundan itibaren Türk vatandaşlığını kazanır.

1.1.4- On sekiz yaşından sonra yurtdışından yapılan doğuma ilişkin bildirimler

Yurtdışında bulunup da on sekiz yaşını tamamlayıncaya kadar doğuma ilişkin bildirimde bulunulmaması halinde Türk vatandaşı ana veya babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığı doğrudan kazanılamaz.

Bu durumda bulunan ve Türk vatandaşı ana ve babalarına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen kişilerin başvuruları halinde müracaat makamlarınca vatandaşlık durumlarının tespitine ve tesciline esas olmak üzere aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir ve karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir:

a) İsteği belirten form dilekçe (VAT-1),

b) Müracaat makamlarınca sistemden alınan, Türk vatandaşı ana veya babaya ait nüfus kayıt örneği,

c) Ana ya da babadan birinin yabancı bir devlet vatandaşı olması halinde kimliğini ispata yarayacak usulüne göre onaylanmış belge ile başvuru sahibinin yabancı olan ana veya babasından dolayı o devletin vatandaşlığını kazanıp kazanmadığının tespitine dair usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli noter tasdikli Türkçe tercümeleleri,

ç) Başvuru sahibinin ana ve babasından, bunlardan birinin ölmüş olması halinde varsa kardeşlerinden yakınlık derecelerini belirtir şekilde müracaat makamları tarafından alınacak imzalı ifadeleri,

d) Başvuru sahibinin ana ve babasının ölmüş olması halinde varsa kardeşleri ve üçüncü derece yakınlarından yakınlık derecelerini belirtir şekilde müracaat makamları tarafından alınacak imzalı ifadeleri,

e) Usulüne göre onaylanmış doğum belgesinin noter tasdikli noter tasdikli Türkçe tercümesi,

f) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenecek doğum tutanağı (VGF-01).

1.1.5- Türk vatandaşlığının doğum yeri esasına göre kazanılması

Türkiye’de doğan ve ana ve babasının belli olmaması veya vatansız bulunması ya da milli kanunları gereğince vatandaşlık kazanamaması gibi nedenlerle herhangi bir devletin vatandaşlığını kazanamayan çocuk, doğumundan itibaren Türk vatandaşlığını kazanır.

Türkiye’de bulunmuş çocuk, Türkiye dışında doğduğu sabit olmadıkça Türkiye’de doğmuş sayılır. Yaşının küçüklüğü nedeniyle kendisini ifade edemeyen bulunmuş çocuklar kolluk görevlilerinin veya ilgili kurumların bu durumu belirten tutanaklarına veya ilgililerin beyanına dayanılarak buldukları yerin nüfus kütüklerine tescil edilir.

Doğum yeri esasına göre Türk vatandaşlığının kazanılmasına ilişkin başvurularda müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan vatandaşlık dosyası düzenlenerek karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir:

a) İsteği belirten dilekçe (VAT-2),

b) İlgilinin Türkiye’de doğduğunu ispata yarayacak doğum belgesi,

c) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenecek doğum tutanağı (VGF-01),

ç) Çocuğun ana ve babasından dolayı herhangi bir devletin vatandaşlığını kazanmadığının ispatına yarayacak usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi.

2- Türk vatandaşlığını sonradan kazanma yolları

Türk vatandaşlığının sonradan kazanılması yetkili makam kararı veya evlat edinilme ya da seçme hakkının kullanılması ile olur.

2.1- Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kazanılması

Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kazanılması aşağıdaki yollarla olur:

a) Türk vatandaşlığının genel olarak kazanılması,

b) Türk vatandaşlığının istisnai olarak kazanılması,

c) Türk vatandaşlığının yeniden kazanılması,

ç) Türk vatandaşlığının evlenme yoluyla kazanılması.

2.1.1- Türk vatandaşlığının genel olarak kazanılması

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen bir yabancı, aşağıda aranan şartları taşıması halinde Bakanlık kararı ile Türk vatandaşlığını kazanabilir:

a) Kendi Milli Kanununa, vatansız ise 4721 sayılı Türk Medeni Kanununa göre ergin ve ayırt etme gücüne sahip olmak,

b) Başvuru tarihinden geriye doğru yabancı soylularda beş yıl, Türk soylularda iki yıl Türkiye’de kesintisiz ikamet etmiş olmak,

c) Türkiye’de yerleşmeye karar verdiğini; bir Türk vatandaşı ile evlenmek, Türk vatandaşı ana veya babanın çocuğu olmak, Türk vatandaşlığını kazanmak üzere ailece müracaat etmek, Türkiye’de taşınmaz mal edinmek, iş kurmak, yatırım yapmak, ticaret ve iş merkezini Türkiye’ye nakletmek, çalışma iznine tabi olarak bir iş yerinde çalışmak ve benzeri davranışlarla teyit etmiş olmak,

ç) Genel sağlık bakımından çevresi ve toplum sağlığı açısından tehlike teşkil edecek bulaşıcı bir hastalığı bulunmamak,

d) İyi ahlak sahibi olmak; hırsızlık, kaçakçılık, sahtekarlık, dolandırıcılık ve benzeri toplumsal düzeni zedeleyen suçlardan ceza almamış olmak ya da bu davranışları alışkanlık haline getirdiğini gösterecek şekilde birden fazla yargılanmamış olmak veya Türk örf ve adetleri ile toplum ve aile yaşamına aykırı şekilde uyuşturucu kullanma, fuhuş yapma gibi davranışlarda bulunmamış olmak,

e) Toplumsal yaşama uyum sağlayabilecek düzeyde Türkçe konuşabilmek,

f) Türkiye’de kendisinin ve bakmakla yükümlü olduğu kimselerin geçimini sağlayacak gelir veya mesleği olmak veya birinci derece yakınlarınca geçimini temin edeceği yönünde taahhütte bulunulmak,

g) Milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak.

2.1.2- Müracaat makamlarınca başvurunun işleme alınmasında uygulanacak esaslar

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancı hakkında müracaat makamlarınca ön inceleme yapılarak;

a) Kendi milli kanununa, vatansızsa 4721 sayılı Türk Medeni Kanununa göre ergin ve ayırt etme gücüne sahip olmayan,

b) Başvuru tarihinden geriye doğru yabancı soylularda beş yıl, Türk soylularda iki yıl Türkiye’de ikamet etmiş olmayan,

c) Yasal ikamet izni olmaksızın veya yasal olmakla birlikte Türkiye’de yerleşme niyetini göstermeyen öğrenim, geçici barınma, turistik seyahat, öğrenim gören çocuğuna refakat, iltica talebi tetkik edilen yabancı, tedavi amaçlı gibi nedenlerle ikamete bağlandığı anlaşılan,

ç) Herhangi bir suçtan dolayı yargılanan veya hükümlü ya da tutuklu olan,

d) Başvuru için gerekli olan belgeleri ibraz edemeyen,

Kişilerin başvurusu kabul edilmez.

2.1.3- Başvuru için gerekli belgeler

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen ve başvuru için gerekli şartları taşıyan yabancı adına müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan vatandaşlık dosyası düzenlenir ve yabancı hakkında inceleme ve araştırma yapılmak üzere Vatandaşlık İnceleme ve Araştırma Komisyonuna havale edilir:

a) İsteği belirten form dilekçe (VAT-3),

b) Hangi devlet vatandaşı olduğunu gösterir pasaport veya benzeri belge, vatansız ise buna ilişkin usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi,

c) Tescile esas olacak şekilde tüm kimlik bilgilerini gösteren usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi,

ç) Medeni hal belgesi ve evli ise evlenme belgesi, boşanmış ise boşanma belgesi, dul ise eşine ait ölüm belgesi (Usulüne göre onaylanmış belgelerin noter tasdikli Türkçe tercümeleri),

d) Evli ise eş ve çocuklarının aile bağına kanıtlayan nüfus kayıt örneği veya benzeri belge (Usulüne göre onaylanmış belgelerin noter tasdikli Türkçe tercümeleri),

e) Varsa Türk vatandaşı olan birinci ve ikinci derece yakınlarına ait müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği,

f) Genel sağlık bakımından çevresi ve toplum sağlığı açısından tehlike teşkil edecek bulaşıcı bir hastalığı bulunmadığına dair resmi sağlık kurumlarından alınacak rapor,

g) Toplumsal yaşama uyum sağlayabilecek düzeyde Türkçe konuşabildiğini gösteren Milli Eğitim Müdürlüklerinden alınan belge veya Türkiye’de herhangi bir eğitim kurumunda öğrenim gördüğünü gösteren belge,

ğ) Türkiye’de kendisinin ve bakmakla yükümlü olduğu kimselerin geçimini sağladığına ilişkin mesleğini ve gelirini ispatlayan çalışma izni, vergi levhası ve benzeri belge veya birinci derece yakınlarının geçimlerini sağladıklarına ilişkin taahhüt belgesi,

h) Başvuru tarihinden geriye doğru yabancı soylular için beş yıl, Türk soylular için iki yıl Türkiye’de kesintisiz ikamet ettiğine dair İl Emniyet Müdürlüğünce düzenlenmiş giriş çıkışları gösterir belge,

- i) Başvuru tarihinden itibaren ileriye doğru en az üç aylık ikamet tezkeresi,
- i) Herhangi bir suçtan yargılanmış ise buna ilişkin mahkeme kararı,
- j) Hizmet bedelinin Maliye veznesine yatırıldığını gösterir makbuz.

2.1.4- Komisyon tarafından yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancı;

- a) Başvuruda aranan şartlar ve istenen belgelerin bulunup bulunmadığı,
 - b) Türk kültürüne yakınlığı, örf ve adet birlikteliği ile geldiği bölge ve ana veya babasının Türk soylu olması gibi hususlar dikkate alınarak başvuruda bulunan yabancının soyunun Türk soylu, yabancı soylu veya soyu tespit edilemeyen şeklinde belirlenmesi,
 - c) Türkçe konuşma yeterliliği,
 - ç) Geçimini ne şekilde sağladığı,
 - d) Türkiye’nin anayasal düzeni ve toplumsal yaşamına uyum sağlayıp sağlamayacağı,
- Hususlarının tespiti için mülakata tabi tutulur. Mülakat sonucunda oluşan kanaat “Vatandaşlık Mülakat Formu”na (VAT-A) açık bir şekilde yazılır.

Aranan şartları taşıdığı anlaşılan yabancı hakkında İl Emniyet Müdürlüğünden soruşturma istenir.

Vatandaşlık İnceleme ve Araştırma Komisyonunca yapılan inceleme ve araştırma sonucunda aranan şartları taşımadığı anlaşılan yabancının başvurusu ise işleme alınmaz ve ilgisine bu yolda gerekli tebligat yapılır.

2.1.5- İl Emniyet Müdürlüğünce yapılacak soruşturmaya ilişkin esas ve usuller

İl Emniyet Müdürlüğünce Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancının;

- a) Milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından Türk Vatandaşlığını kazanmasında engel teşkil edecek bir halinin bulunup bulunmadığı,
- b) İyi ahlak sahibi olup olmadığı,
- c) Hangi tarihte Türkiye’ye geldiği, ikamet tezkeresinin hangi amaçla verildiği, müracaat tarihinden geriye doğru ne kadar süre ülkemizde ikamet ettiği, bu süre içinde yurt dışına çıkış yapıp yapmadığı, yapmış ise tarihleri ve süresi hesaplanarak elde edilen bilgiler soruşturma formuna yazılır.

Soruşturması tamamlanan yabancının dosyası İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğüne iade edilir. İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğünce dosya karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir.

2.2- Türk vatandaşlığının istisnai olarak kazanılması

Aşağıda durumları belirtilen yabancılar, milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak kaydıyla, genel olarak Türk vatandaşlığının kazanılmasında aranan diğer şartlara bakılmaksızın Bakanlığın teklifi, Bakanlar Kurulunun Kararı ile Türk vatandaşlığını kazanabilirler:

- a) Türkiye’de sanayi tesisi kuran veya bilimsel, teknolojik, ekonomik, sosyal, sportif, kültürel ve sanatsal alanlarda olağanüstü hizmeti geçen ya da geçeceği düşünülen ve ilgili Bakanlıklarca haklarında gerekçeli teklifte bulunulan kişiler,
- b) Uluslararası ilişkilerin gerekliliği ve ülkemizin menfaati veya herhangi bir sebeple Bakanlar Kurulunca Türk vatandaşlığını kazanmaları zaruri görülen kişiler,

c) İskan Kanununa göre göçmen olarak kabul edilen kişiler.

2.2.1- Başvuru için gerekli belgeler

İstisnai olarak Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancılarla ilgili olarak Bakanlıktan yazılı talimat gelmesi halinde adına müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan vatandaşlık dosyası düzenlenir ve yabancının milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunup bulunmadığı hususunda İl Emniyet Müdürlüğünden güvenlik soruşturması istenir:

- a) İsteği belirten form dilekçe (VAT-4),
 - b) Hangi devlet vatandaşı olduğunu gösterir pasaport veya benzeri belge, vatansız ise buna ilişkin usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi,
 - c) Tescile esas olacak şekilde tüm kimlik bilgilerini gösteren usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi,
 - ç) Medeni hal belgesi ve evli ise evlenme belgesi, boşanmış ise boşanma belgesi, dul ise eşine ait ölüm belgesi (Usulüne göre onaylanmış belgelerin noter tasdikli Türkçe tercümeleri),
 - d) Evli ise eş ve çocuklarının aile bağına kanıtlayan nüfus kayıt örneği veya benzeri belge (Usulüne göre onaylanmış belgelerin noter tasdikli Türkçe tercümeleri),
 - e) Varsa Türk vatandaşı olan birinci ve ikinci derece yakınlarına ait müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği,
 - f) Hizmet bedelinin Maliye veznesine yatırıldığını gösterir makbuz.
- Tamamlanan dosya müracaat makamlarınca kontrol edilerek, eksiklikleri tamamlandıktan sonra karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir.

2.3- Türk vatandaşlığının yeniden kazanılması

Herhangi bir nedenle Türk vatandaşlığını kaybetmiş kişilerin yeniden Türk vatandaşlığını kazanmaları iki yolla olur:

- a) Türk vatandaşlığının ikamet şartı aranmaksızın yeniden kazanılması,
- b) Türk vatandaşlığının ikamet şartına bağlı olarak yeniden kazanılması.

2.3.1- Türk vatandaşlığının ikamet şartı aranmaksızın yeniden kazanılması

Aşağıda durumları belirtilen kişiler milli güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla Türkiye’de ikamet şartı aranmaksızın, Türk vatandaşlığını Bakanlık kararı ile yeniden kazanabilirler:

- a) Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler,
- b) Ana veya babalarına bağlı olarak iradeleri dışında Türk vatandaşlığını kaybeden ve ergin olmalarından itibaren üç yıl içerisinde seçme hakkını kullanmayanlar.

2.3.2- Türk vatandaşlığının ikamet şartına bağlı olarak yeniden kazanılması

Türk vatandaşlığı kaybettirilenler milli güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak ve Türkiye’de üç yıl ikamet etmek şartıyla Türk vatandaşlığını Bakanlar Kurulu kararı ile yeniden kazanabilirler.

Seçme hakkını kullanmak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler milli güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak ve Türkiye’de üç yıl ikamet etmek şartıyla Türk vatandaşlığını Bakanlık kararı ile yeniden kazanabilirler.

2.3.3- Mülga 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununa göre Türk vatandaşlığını kaybedenler

Mülga 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 25 nci maddesinin (a), (ç), (d) ve (e) bentleri uyarınca Türk vatandaşlığını kaybetmiş olan kişiler, milli güvenlik bakımından engel

teşkil edecek bir halinin bulunmaması şartıyla, Türkiye’de ikamet etme şartı aranmaksızın Bakanlar Kurulu kararı ile yeniden Türk vatandaşlığını kazanabilirler.

2.3.4- Başvuru için gerekli belgeler

Yeniden Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen kişi adına müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenerek karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir:

- a) İsteği belirten form dilekçe (VAT-5),
- b) Müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği,
- c) Hangi devlet vatandaşı olduğunu gösterir pasaport veya benzeri belge, vatansız ise buna ilişkin usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi,
- ç) Türk vatandaşlığının kaybından sonra medeni halinde değişiklik olmuş ise buna ilişkin belge, evli ise evlenme belgesi, boşanmış ise boşanma belgesi, dul ise eşine ait ölüm belgesi (Usulüne göre onaylanmış belgelerin noter tasdikli Türkçe tercümeleri),
- d) Evli ise eş ve çocuklarının aile bağına kanıtlayan nüfus kayıt örneği veya benzeri belge (Usulüne göre onaylanmış belgelerin noter tasdikli Türkçe tercümeleri),
- e) Türk vatandaşlığının kaybından sonra varsa kimlik bilgilerindeki değişikliği gösterir usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi,
- f) 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 14 ncü maddesi uyarınca yeniden Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen kişi için başvuru tarihinden geriye doğru üç yıl ikamet etmiş olduğunu gösterir İl Emniyet Müdürlüğünden alınacak ikamet tezkeresi ve giriş çıkışları gösteren belge,
- g) Hizmet bedelinin Maliye veznesine yatırıldığını gösterir makbuz.

2.4- Türk vatandaşlığının evlenme yoluyla kazanılması

Bir Türk vatandaşı ile evlilik, doğrudan Türk vatandaşlığını kazandırmaz. En az üç yıldan beri bir Türk vatandaşı ile evli olan ve evliliği devam eden yabancılar Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvurabilirler.

Başvuru tarihinden sonra Türk vatandaşı eşin ölümü nedeniyle evliliğin sona ermesi halinde aile birliği içinde yaşama şartı aranmaz.

Evlenme ile Türk vatandaşlığını kazanan yabancılar evlenmenin butlanına karar verilmesi halinde evlenmede iyiniyetli iseler Türk vatandaşlığını muhafaza ederler.

Evlenme ile Türk vatandaşlığını kazanan yabancıların evliliğinin butlanına karar verilmesi halinde, Türk vatandaşlığını muhafaza edip etmeyeceği konusu Valilik aracılığıyla Bakanlıktan sorulur.

2.4.1- Müracaat makamlarınca başvurunun işleme alınmasında uygulanacak esaslar

Evlenme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunan yabancı hakkında ön inceleme ve araştırma yapılır. Araştırma sonucunda yabancıların;

- a) Bir Türk vatandaşı ile üç yıldan beri evli olmadığı,
 - b) Evliliğin boşanma veya ölüm gibi nedenlerle son bulduğu,
 - c) Herhangi bir suçtan dolayı yargılandığı veya hükümlü ya da tutuklu olduğu,
 - ç) İstenen belgeleri ibraz edemediği,
- Anlaşıldığı takdirde başvurusu kabul edilmez.

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancıların eşi, sonradan Türk vatandaşlığını kazanmış ise evlilikte geçen sürenin hesaplanmasında Türk vatandaşlığını kazanma tarihi esas alınır.

Ayrıca yabancıların evlilik olay düşüncesi ile Evlenme Bildirim Formu, güncel tarihli pasaport bilgileri incelenir, varsa yanlışlıklar giderilir, eksik olan bilgiler tamamlanır.

2.4.2- Başvuru için gerekli belgeler

Evlenme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunan yabancı adına müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir:

- a) İsteği belirten form dilekçe (VAT-6),
- b) Türk vatandaşı eşe ait müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği,
- c) Hangi devlet vatandaşı olduğunu gösterir pasaport veya benzeri belge, vatansız ise buna ilişkin usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi,
- ç) Tescile esas olacak şekilde tüm kimlik bilgilerini gösteren usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi,
- d) Yerleşim yeri Türkiye’de bulunuyorsa en son tarihli ikamet tezkeresi,
- e) Herhangi bir suç nedeniyle hakkında kesinleşmiş mahkeme kararı bulunuyorsa onaylı bir örneği,
- f) Başvuru sahibinin doğum tarihinin ay ve günü bulunmuyorsa, bu durumu ispata yarayacak ülkesi yetkili makamlarından alınmış ve usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi veya 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 39 ncu maddesi gereğince Temmuz ayının birinci günü olarak tamamlanmasını kabul ettiğine dair imzalı beyanı.
- g) Hizmet bedelinin Maliye veznesine yatırıldığını gösterir makbuz.

2.4.3- Yurt içinden yapılan başvurularda yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar

Evlenme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen ve başvuruda aranan şartları taşıdığı anlaşılan yabancı adına 2.4.2 nci maddede belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir ve düzenlenen dosya gerekli inceleme ve araştırma yapılmak üzere Vatandaşlık İnceleme ve Araştırma Komisyonuna havale edilir.

2.4.4- Komisyon tarafından yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancı ve eşi komisyon tarafından ayrı ayrı ve birlikte aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurularak mülakata tabi tutulmak suretiyle;

- a) Evliliğe ait ortak bir yerleşim yerinin bulunup bulunmadığı,
 - b) Eşler arasında evlilikten doğan sorumlulukların yerine getirilip getirilmediği,
 - c) Eşlerin evlilikten önce karşılaşmış karşılaşmadıkları,
 - ç) Eşlerin isim, adres, vatandaşlık, meslek, iş gibi kişisel bilgileriyle ilgili detayları bilip bilmedikleri, birbirlerini ilgilendiren diğer önemli konular hakkında yanılıp yanılmadıkları,
 - d) Eşlerin tam olarak anlaşabildikleri bir dili anlaşılır bir şekilde konuşup konuşmadıkları,
 - e) Eşlerden birinin önceki evliliklerinde anlaşmalı evlilik veya ikamet düzensizliklerinin olup olmadığı,
 - f) Evliliğin menfaat karşılığı yapılmış anlaşmalı bir evlilik olup olmadığı,
- Tespit edilir, evlilikten ortak çocuk bulunuyorsa, vatandaşlığın kazanılmasında bu durum lehte değerlendirilir ve tespit sonucunda oluşan kanaat Evlenme Yoluyla Türk Vatandaşlığının Kazanılmasına İlişkin Mülakat Formuna (VAT-E) yazılır ve yabancı hakkında İl Emniyet Müdürlüğünden soruşturma istenir.

2.4.5- İl Emniyet Müdürlüğünce yapılacak soruşturmaya ilişkin esas ve usuller

- İl Emniyet Müdürlüğünce yabancının;
- a) Aile birliği içinde yaşayıp yaşamadığı,
 - b) Evlilik birliği ile bağdaşmayan davranışlardan; fuhuş yapmak, fuhuşa aracılık etmek veya kadın ticareti yapmak gibi faaliyette bulunup bulunmadığı,

c) Türk vatandaşlığını kazanmasında milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir halinin olup olmadığı,

Hususları araştırılarak oluşan kanaat soruşturma formuna açık bir şekilde yazılır ve araştırma ve soruşturmaya ilişkin tutanaklar forma eklenir.

Soruşturması tamamlanan yabancının dosyası İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğüne iade edilir ve dosya karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir.

Yerleşim yerinin bulunduğu güvenlik birimlerince yabancı hakkında yapılan araştırma ve soruşturma sonucunda olumlu veya olumsuz bir kanaate varılamaması halinde Türk vatandaşı eşin birinci ve ikinci derece yakınlarının ifadelerine de başvurulmak suretiyle kanaat oluşuncaya kadar periyodik olarak araştırma ve soruşturma işlemine devam edilir.

2.4.6- Yurt dışından yapılan başvurularda yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen ve başvuru için gerekli şartları taşıyan yabancı adına 2.4.2 ncü maddede belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir.

Yabancı ve eşi konsolosluk işlemlerinden sorumlu muavin konsolos veya daha üst seviyede yetkili biri tarafından ayrı ayrı ve birlikte 2.4.4 ncü madde belirtilen hususlar göz önünde bulundurulmak suretiyle mülakata tabi tutulur.

Mülakat sonucunda, elde edilen bulgulara göre evliliğin menfaat karşılığı yapılmış anlaşmalı bir evlilik olup olmadığı tespit edilir ve tespit sonucunda oluşan kanaat Evlenme Yoluyla Türk Vatandaşlığının Kazanılmasına İlişkin Mülakat Formuna (VAT-E) açık bir şekilde yazılır.

Yabancının bulunduğu devletin kanunları izin verdiği takdirde sabıka kaydı ve iş yeri kayıtlarında Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancı eşe ait bilgilerin kayıtlı olup olmadığı araştırılır ve elde edilebilecek bilgi ve belgeler dosyaya eklenmek suretiyle tamamlanan dosya karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir.

2.5- Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığını kazanmanın eş ve çocuklar bakımından sonuçları

Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kazanılması eşin vatandaşlığına tesir etmez.

Türk vatandaşlığını birlikte kazanan ana ve babanın soy bağı düzgün olan çocukları ana ve babalarına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanır.

Türk vatandaşlığını kazanan ana veya babanın soy bağı düzgün olan çocukları, diğer eşin muvafakat etmesi halinde ana veya babalarına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanır.

Türk vatandaşlığını kazanan ana veya babanın Türk vatandaşlığını kazandığı tarihte velayeti kendisinde bulunan çocukları, diğer eşin muvafakat etmesi halinde ana veya babalarına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanır.

Muvafakat verilmemesi halinde ana veya babanın mutad meskeninin bulunduğu ülkedeki hakim kararına göre işlem yapılır.

Ana veya babadan biri ölmüş ise; Türk vatandaşlığını kazanan ana veya babanın Türk vatandaşlığını kazandığı tarihte velayeti kendisinde bulunan soy bağı düzgün olan çocukları ana veya babalarına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanır.

Türk vatandaşlığını kazanan ananın velayeti kendisinde bulunan evlilik birliği dışında doğan çocukları analarına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanır.

2.5.1- Başvuru için gerekli belgeler

Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuran ana veya babanın çocuklarının ana veya babaları ile birlikte işlem görmesi esastır.

Türk vatandaşlığını kazanma başvurusunda bulunan ana veya babaya bağlı olarak işlem gören çocuklar için aşağıda belirtilen belgeler aranır:

a) Çocuk evlilik birliği içinde dünyaya gelmiş ve ana, baba veya ikisinden birisine bağlı olarak işlem görecektir ise;

1) Usulüne göre onaylanmış doğum belgesinin noter tasdikli Türkçe tercümesi,

2) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenecek doğum tutanağı (VGF-01),

3) Türk vatandaşlığına başvuruda bulunmayan ana veya babanın noter tasdikli muvafakat belgesi (yurtdışından alınan noter tasdikli usulüne göre onaylanmış muvafakat belgesinin noter tasdikli Türkçe tercümesi),

4) Ana ve babaya ait evlenme belgesi,

b) Çocuk boşanma ile son bulan evlilikten dünyaya gelmiş ve ana ya da babaya bağlı olarak işlem görecektir ise;

1) Usulüne göre onaylanmış doğum belgesinin noter tasdikli Türkçe tercümesi,

2) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenecek doğum tutanağı (VGF-01),

3) Usulüne göre onaylanmış velayet kararının noter tasdikli Türkçe tercümesi,

4) Ana veya babaya ait usulüne göre onaylanmış boşanma kararının noter tasdikli Türkçe tercümesi,

5) Türk vatandaşlığına başvuruda bulunmayan eşin noter tasdikli muvafakat belgesi (yurtdışından alınan noter tasdikli usulüne göre onaylanmış muvafakat belgesinin noter tasdikli Türkçe tercümesi),

c) Çocuk ölüm ile son bulan evlilikten dünyaya gelmiş ve ana veya babaya bağlı olarak işlem görecektir ise;

1) Usulüne göre onaylanmış doğum belgesinin noter tasdikli Türkçe tercümesi,

2) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenecek doğum tutanağı (VGF-01),

3) Ana ve babaya ait usulüne göre onaylanmış evlenme belgesinin noter tasdikli Türkçe tercümesi,

4) Ana veya babaya ait usulüne göre onaylanmış ölüm belgesinin noter tasdikli Türkçe tercümesi,

ç) Çocuk evlilik birliği dışında dünyaya gelmiş ve anasına bağlı olarak işlem görecektir ise;

1) Usulüne göre onaylanmış doğum belgesinin noter tasdikli Türkçe tercümesi,

2) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenecek doğum tutanağı (VGF-01),

3) Ananın medeni hal değişikliklerini gösterir usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi.

Ana veya babanın Türk vatandaşlığını kazandığı tarihte kendileri ile birlikte işlem görmeyen çocukları, ergin olduktan sonra Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvurdukları takdirde bu madde hükümleri uygulanmaz.

2.6- Türk vatandaşlığının evlat edinilme yoluyla kazanılması

Bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilen ergin olmayan yabancı, milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla, Türk vatandaşlığını kazanabilir.

2.6.1- Başvuru ve yapılacak işlemler

Evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunulan yabancı adına müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenerek karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir:

a) Evlat edinen veya veli ya da vasinin isteği belirten form dilekçesi (VAT-7),

b) Usulüne göre onaylanmış doğum belgesinin noter tasdikli Türkçe tercümesi,

c) Doğum belgesine dayanılarak düzenlenecek doğum tutanağı (VGF-01),

- ç) Evlat edinene ait müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği,
d) Hizmet bedelinin Maliye veznesine yatırıldığını gösterir makbuz.

2.7- Türk vatandaşlığının seçme hakkı ile kazanılması

Türk vatandaşlığını ana veya babalarına bağlı olarak iradesi dışında kaybetmiş olan ve ergin olmalarından itibaren üç yıl içinde Türk vatandaşlığını kazanmak üzere yazılı bildirimde bulunan kişiler seçme hakkını kullanmak suretiyle Türk vatandaşlığını kazanabilirler.

Seçme hakkı ile Türk vatandaşlığının kaybı, bu hakkın kullanılmasına dair şartların varlığının tespitine ilişkin Bakanlığın karar tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

Seçme hakkını kullanarak Türk vatandaşlığından ayrılan kişinin eşine tesir etmez, çocukları hakkında 2.5 nci madde hükümleri uygulanır.

2.7.1- Başvuru ve yapılacak işlemler

Seçme hakkını kullanmak suretiyle Türk vatandaşlığını kazanmak isteyenler adına müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenerek karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir:

- İsteği belirten form dilekçe (VAT-8),
- Türk vatandaşlığının kaybindan sonra kazandığı devlet vatandaşlığını gösterir usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi,
- Usulüne göre onaylanmış medeni hal belgesinin noter tasdikli Türkçe tercümesi,
- Müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği,
- Hizmet bedelinin Maliye veznesine yatırıldığını gösterir makbuz.

B- TÜRK VATANDAŞLIĞININ KAYBI

1- Yetkili makam kararı ile kayıp

Yetkili makam kararı ile Türk Vatandaşlığının kaybı aşağıdaki hallerde olur:

- Türk vatandaşlığından izin almak suretiyle çıkma,
- Türk vatandaşlığını kaybettirme,
- Türk vatandaşlığını kazanma kararının iptali.

1.1- Türk vatandaşlığından izin almak suretiyle çıkma

Bir Türk vatandaşıma talebi üzerine, Bakanlık kararı ile başka bir devlet vatandaşlığına geçmek için Türk vatandaşlığından çıkma izni verilebilir.

1.1.1- Başvuruda aranan şartlar

Türk vatandaşlığından çıkmak için izin isteyen kişilerde aşağıdaki şartlar aranır:

- Ergin ve ayırt etme gücüne sahip olmak,
- Yabancı bir devlet vatandaşlığını kazanmış olmak veya kazanacağına ilişkin inandırıcı belirtiler bulunmak,
- Herhangi bir suç veya askerlik hizmeti nedeniyle aranan kişilerden olmamak,
- Hakkında herhangi bir mali veya cezai tahdit bulunmamak.

Yukarıda belirtilen şartları taşımış olmak Türk vatandaşlığından çıkma izni verilmesinde kişiye mutlak bir hak sağlamaz.

1.1.2- Başvuru için gerekli belgeler

Türk vatandaşlığından çıkma izni isteyen ve gerekli şartları taşıyan kişiler için müracaat makamlarınca aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenir:

- İsteği belirten form dilekçe (VAT-9),

b) Müracaat makamlarınca sistemden alınan nüfus kayıt örneği,
c) Başka bir devlet vatandaşlığı kazanılmış ise bunu gösteren usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi,

ç) Henüz başka bir devlet vatandaşlığı kazanılmamış ise kazanmak istedikleri yabancı devlet vatandaşlığına kabul edileceklerine ilişkin usulüne göre onaylanmış teminat belgesinin noter tasdikli Türkçe tercümesi.

Tamamlanan dosya karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir.

1.1.3- Çıkma izin belgesi ve çıkma belgesi

Türk vatandaşlığından çıkmasına izin verilenlerden yabancı devlet vatandaşlığını henüz kazanamayanlara Bakanlıkça Türk vatandaşlığından çıkma izin belgesi verilir.

Türk vatandaşlığından çıkmasına izin verilenlerden yabancı devlet vatandaşlığını kazandığını belgeleyenlere Bakanlıkça Türk vatandaşlığını kaybettiklerini gösteren Türk vatandaşlığından çıkma belgesi verilir.

Başka bir devlet vatandaşlığını kazanmış olanlara sadece çıkma belgesi, kazanacağına ilişkin teminat belgesi ibraz edenlere ise Türk vatandaşlığından çıkma izin belgesi ve çıkma belgesi birlikte düzenlenerek verilir.

1.1.4- Türk vatandaşlığından çıkma ve çıkma izin belgelerinin tebliği

Türk vatandaşlığından çıkmasına izin verilenlerden başka bir devlet vatandaşlığını kazanmış olan kişilere çıkma belgesi, kazanmamış olan kişilere çıkma izin belgesi ve çıkma belgesi birlikte düzenlenerek tebliğ edilmek üzere müracaat makamlarına gönderilir.

Müracaat makamlarınca başka bir devlet vatandaşlığını kazanmış olan kişilere çıkma belgesi tebliğ edilir. Tebliğ tarihi itibarıyla Türk vatandaşlığı kaybedilir.

Müracaat makamlarınca başka bir devlet vatandaşlığını kazanmamış olan kişilere önce çıkma izin belgesi tebliğ edilir. Türk vatandaşlığından çıkma belgesi, ilgilinin yabancı devlet vatandaşlığını kazandığını belgeleyene kadar başvuru makamındaki dosyasında muhafaza edilir. Yabancı ülke vatandaşlığına geçtiğine dair belge ibraz edildikten sonra çıkma belgesi tebliğ edilir.

1.1.5- Çıkma ve çıkma izin belgelerinin geçerlilik süresi

Türk vatandaşlığından çıkma ve çıkma izin belgesi karar tarihinden itibaren iki yıl geçerlidir.

Karar tarihinden itibaren iki yıl içerisinde teslim alınmayan çıkma ve çıkma izin belgeleri, kararın ve belgelerin iptal edilmesi için Bakanlığa gönderilir.

Türk vatandaşlığından çıkmasına izin verilen kişinin çıkma ve çıkma izin belgesinin tesliminden önce Kanunda aranan şartları kaybetmesi halinde çıkma ve çıkma izin belgesi teslim edilmez ve karar ve belgelerin iptali için Bakanlığa iade edilir.

1.1.6- Çıkma izninin sonuçları

Türk vatandaşlığından çıkmasına izin verilen kişi çıkma belgesini imza karşılığı teslim aldığı tarihten itibaren Türk vatandaşlığını kaybeder ve yabancı muamelesine tabi tutulur.

1.1.7- Çıkma belgesini teslim eden makamlarca yapılacak işlemler

Çıkma belgesini teslim almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişi ve birlikte işlem gören çocukları adına Form-F düzenlenir ve aile kütüklerindeki kaydının kapatılmasını sağlamak üzere kayıtlı olduğu yer nüfus müdürlüğüne gönderilir.

1.1.8- Nüfus müdürlüklerince yapılacak işlemler

Müracaat makamlarınca gönderilen Form-F'ye dayanılarak, "Türk Vatandaşlığının Kaybı/Çıkma ve Kaybettirme/Çıkarma Formu (VGF-90)" düzenlenir ve ilgili kişilerin açık olan kayıtları kapalı hale getirilir ve kayıtlarının karşısına "5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 25 nci maddesi uyarınca İçişleri Bakanlığının .../.../.... tarih ve sayılı kararı ile Türk vatandaşlığından çıkmasına izin verilmiş olup, vatandaşlığına geçtiğinden Türk vatandaşlığından çıkma belgesini teslim aldığı/.../.... tarihinde vatandaşlığımızı kaybetmiştir." şeklinde açıklama yapılır.

5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 27 nci maddesi uyarınca ana veya babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kaybeden çocukların kayıtlarının karşısına "5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 27 nci maddesi uyarınca İçişleri Bakanlığının .../.../.... tarih ve sayılı kararı ile ... vatandaşlığına geçen ana/babaya bağlı olarak vatandaşlığımızı kaybetmiştir." şeklinde açıklama yapılır.

1.2- Türk vatandaşlığının kaybının eş ve çocuklar bakımından sonuçları

Eşlerden birinin çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybetmesi diğer eşin vatandaşlığına tesir etmez.

Türk vatandaşlığını birlikte kaybeden ana ve babanın soy bağı düzgün olan çocukları da Türk vatandaşlığını kaybederler.

Türk vatandaşlığından çıkma izni almak suretiyle ana veya babadan birisinin Türk vatandaşlığını kaybetmesi halinde soy bağı düzgün olan çocukları, kaybeden eşin talepte bulunması, diğer eşin de muvafakat etmesi halinde ana veya babalarına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kaybederler.

Ana veya babadan biri ölmüş ise; Türk vatandaşlığını kaybeden ana veya babanın soy bağı düzgün olan çocukları ana veya babalarına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kaybederler.

Türk vatandaşlığını kaybeden ananın evlilik birliği dışında doğan çocukları analarına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kaybederler.

Vatandaşlığın kaybı çocukları vatansız kılacak ise bu madde hükümleri uygulanmaz.

1.2.1- Başvuru için gerekli belgeler

Türk vatandaşlığını kaybeden ana veya babaya bağlı olarak işlem gören çocuklar için aşağıda belirtilen belgeler aranır:

a) Çocuk, boşanma ile son bulan evlilikten dünyaya gelmiş ve ana veya babaya bağlı olarak işlem görecektir ise ana veya babanın talebini belirtir imzalı dilekçesi ile diğer eşin noter tasdikli muvafakati (yurtdışından alınan noter tasdikli usulüne göre onaylanmış muvafakat belgesinin noter tasdikli Türkçe tercümesi),

b) Çocuk, ölüm ile son bulan evlilikten veya evlilik birliği dışında dünyaya gelmiş ve ana veya babası ile birlikte işlem görecektir ise ana veya babanın talebini belirtir imzalı dilekçesi.

1.3- Türk vatandaşlığından çıkma izninin iptali ve düzeltilmesi

Müracaat makamlarınca Türk vatandaşlığından çıkma ve çıkma izni belgesi teslim edilmeden önce ilgilinin nüfus kaydı Kimlik Paylaşımı Sisteminden (KPS) kontrol edilir:

a) Evlenme, boşanma, evlat edinme, evliliğin feshi veya butlanı ya da kayıt düzeltme gibi olaylar sonucu nüfus kayıtlarında değişiklik meydana gelmiş ise belgeler teslim edilmez ve belgeler üzerinde gerekli düzeltme yapılmak üzere Bakanlığa gönderilir.

b) İlgilinin ölümü veya Türk vatandaşlığından çıkma talebinden vazgeçmesi halinde belgeler teslim edilmez ve iptal edilmek üzere Bakanlığa gönderilir.

c) Türk vatandaşlığından çıkma iznine ilişkin alınan kararda kişinin adı, soyadı, baba adı, ana adı ve doğum tarihinde maddi hata olduğunun sonradan anlaşılması üzerine kararı veren makam tarafından düzeltme kararı alınır.

1.4- Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere tanınan haklar

Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve kendileri ile birlikte işlem gören çocukları; milli güvenliğe ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam ederler.

Ancak askerlik hizmetini yapma yükümlülüğü, seçme ve seçilme, kamu görevlerine girme ve muafin araç veya ev eşyası ithal etme hak ve yükümlülükleri yoktur.

Sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı olup, bu hakların kullanımında ilgili Kanun hükümlerine tabidirler.

Bu kişilerin ülkede ikamet, seyahat, çalışma, yatırım, ticari faaliyet, miras, taşınır-taşınmaz mal iktisabı ile ferağı konularında kendilerine tanınan haklar konusundaki işlemler, yürürlükte bulunan ve Türk vatandaşlarına uygulanmakta olan mevzuat çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlarca yürütülür.

1.4.1- Mavi Kart ve düzenlenmesi

Doğumla Türk vatandaşı olup da, çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere talepleri halinde 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 nci maddesinde sayılan hakları gösterir Mavi Kart düzenlenerek verilir.

Mavi Kartı düzenlemeye; yurt dışında dış temsilcilikler, yurt içinde ise Genel Müdürlük ve İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlükleri yetkilidir.

Mavi Kart talebinde bulunan kişiler, isteklerini belirtir dilekçe, iki adet fotoğraf ve yabancı devlet vatandaşı olduğunu gösterir usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi ile birlikte müracaat makamları veya Genel Müdürlüğe başvuruda bulunur.

Mavi Kart; nüfus cüzdanı, pasaport, kimlik belgesi gibi kullanılamaz. Kurum ve kuruluşların talepleri halinde yabancı kimlik belgesi ile birlikte ibraz edilir.

Doğumla Türk vatandaşı olup da, çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden ve nüfus kaydında bu yolda açıklama bulunan kişilerin 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 nci maddesi ile tanınmış olan hakları kullanmalarında nüfus kayıt örneği de yeterlidir.

Şekli, ebadı ve içeriği Bakanlıkça belirlenen bu belgenin, basımı ve dağıtımı Bakanlıkça yapılır.

1.4.2- Mavi Kartın düzenlenmesinde uygulanacak esaslar

Doğumla Türk vatandaşı olup da, çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden ve kendisi ile birlikte işlem gören çocuklarına nüfus kayıtları esas alınarak Mavi Kart düzenlenir.

Çocuklar adına düzenlenen Mavi Karta, istenmesi halinde fotoğraf yapıştırılır.

Mavi Karta yapıştırılacak fotoğraflarda nüfus cüzdanlarına yapıştırılacak fotoğraflardaki özellikler aranır.

Mavi Kartın düzenlenmesinde, Türk vatandaşlığının kaybından sonra kimlik bilgilerinde meydana gelen değişiklikler dikkate alınmaz.

Kaybedilen, kullanılmaz hale gelen veya yürürlükten kaldırılan Mavi Kart, düzenlemeye yetkili makamlar tarafından yenilenir.

Mavi Kartın düzenlenmesinde tereddüde düşülmesi halinde Bakanlıktan görüş alınır.

1.4.3- Mavi Kartın imhası

Mavi Kartın imhası, düzenlemeye yetkili makamlar tarafından yapılır.

Mavi Kart sahibi kişilerin yeniden Türk vatandaşlığını kazanmaları halinde kendilerine verilmiş olan Mavi Kart, nüfus cüzdanını düzenleyip veren makam tarafından teslim alınarak imha edilir.

1.5- Türk vatandaşlığını kaybettirme

Aşağıda belirtilen eylemlerde bulunduğu resmi makamlarca tespit edilen kişiler hakkında Bakanlıkça ya da ilgili Kurum ve Kuruluşlar aracılığıyla soruşturma yaptırılır. Yapılan soruşturma sonucunda Türk vatandaşlığının kaybına sebep teşkil eden eylemlerde bulunduğu kanıtlanan kişilerin Türk vatandaşlığı Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile kaybettirilir.

a) Yabancı bir devletin, Türkiye'nin menfaatlerine uymayan herhangi bir hizmetinde bulunup da bu görevi bırakmaları kendilerine yurt dışında dış temsilcilikler, yurt içinde ise mülki idare amirleri tarafından bildirilmesine rağmen, üç aydan az olmamak üzere verilecek uygun bir süre içerisinde kendi istekleri ile bu görevi bırakmayanlar,

b) Türkiye ile savaş halinde bulunan bir devletin her türlü hizmetinde Bakanlar Kurulunun izni olmaksızın kendi istekleriyle çalışmaya devam edenler,

c) İzin almaksızın yabancı bir devletin hizmetinde gönüllü olarak askerlik yapanlar.

1.5.1- Türk vatandaşlığının kaybettirilmesinin geçerliliği ve sonuçları

Türk vatandaşlığının kaybettirilmesi Bakanlar Kurulu kararının Resmi Gazetede yayımlanır. Yayımlandığı tarihten itibaren hüküm ifade eder.

Kaybettirme kararları şahsidir, ilgilinin eş ve çocuklarına tesir etmez.

1.6- Türk vatandaşlığını kazanma kararının iptali

Türk vatandaşlığını kazanma kararı ilgilinin yalan beyanı veya vatandaşlığı kazanmaya esas teşkil eden unsurları gizlemesi sonucunda alındığının sonradan tespiti halinde kararı veren makam tarafından iptal edilir.

Birinci fıkrada belirtilen hususların herhangi bir şekilde ya da ihbar neticesinde öğrenilmesi halinde Bakanlıkça ilgili hakkında araştırma ve soruşturma yapılır veya yaptırılır. Soruşturma sonucunda Türk vatandaşlığının kazanılmasına esas teşkil eden hususların gizlendiğinin açıkça kanıtlanması halinde vatandaşlık kararı, kararı alan makam tarafından iptal edilir.

1.6.1- İptal kararının geçerliliği ve sonuçları

İptal kararı ilgili kişiye bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanan eş ve çocukları hakkında da hüküm ifade eder.

a) İptal kararı, Türk vatandaşlığı iptal edilen ana veya babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanmış olan çocuklara da uygulanır.

b) İptal kararı, Türk vatandaşlığı iptal edilen kadın veya erkeğin, evlenme yoluyla Türk vatandaşlığını kazanmış olan eşine de uygulanır. Ancak eş iyiniyetli ise Türk vatandaşlığını muhafaza eder.

İptal kararı karar tarihinden itibaren geçerlidir.

2- Türk vatandaşlığının seçme hakkı ile kaybı

Türk vatandaşlığını aşağıda belirtilen nedenlerle kazanmış olan ve ergin olmalarından itibaren üç yıl içinde Türk vatandaşlığından ayrılmak üzere yazılı bildirimde bulunan kişiler Türk vatandaşlığından ayrılabilirler:

a) Ana ya da babadan dolayı soy bağı nedeniyle doğumla Türk vatandaşı olanlardan yabancı ana veya babanın vatandaşlığını doğumla veya sonradan kazananlar,

b) Ana ya da babadan dolayı soy bağı nedeniyle Türk vatandaşı olanlardan doğum yeri esasına göre yabancı bir devlet vatandaşlığını kazananlar,

c) Evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığını kazananlar,

ç) Doğum yeri esasına göre Türk vatandaşı oldukları halde, sonradan yabancı ana veya babasının vatandaşlığını kazananlar,

d) Herhangi bir şekilde Türk vatandaşlığını kazanmış ana veya babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazananlar.

Vatandaşlığın kaybı ilgili kişiyi vatansız kılacak ise seçme hakkı kullanılamaz.

2.1- Başvuru ve yapılacak işlemler

Seçme hakkını kullanmak suretiyle Türk vatandaşlığından ayrılmak isteyenlerin bu isteklerini belirtir Form Dilekçe (VAT-10) ile müracaat makamlarına başvurmaları gereklidir.

Başvuru üzerine müracaat makamlarınca ilgilinin Form Dilekçesine (VAT-10) kazandığı devlet vatandaşlığını gösterir usulüne uygun onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesi ile nüfus kayıt örneği eklenir ve karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir.

C- ORTAK HÜKÜMLER

1- Türk vatandaşlığının ispatı

Türk vatandaşlığının ispatı herhangi bir şekle tabi değildir.

Aşağıdaki resmi kayıt ve belgeler, aksi sabit oluncaya kadar ilgilinin Türk vatandaşı olduğuna karine teşkil eder:

a) Nüfus kayıtları,

b) Nüfus ve uluslararası aile cüzdanları,

c) Pasaport veya pasaport yerine geçen belgeler.

2- Vatandaşlık ihtilafları

Bir kişinin Türk vatandaşı olup olmadığı konusunda tereddüde düşüldüğü takdirde bu husus Bakanlıktan sorulur. Bakanlıkça ilgili kişinin Türk vatandaşı olup olmadığının tespiti kanun, yönetmelik ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde incelenir ve sonuç ilgili makama bildirilir.

Ana veya babasından dolayı Türk vatandaşı olduğu iddiasında bulunan kişinin ibraz ettiği belgelerin Türk vatandaşlığının ispatında yeterli olmaması halinde, resmi kurumlardan almış olduğu tıbbi raporlara dayanılarak mahkemelerce verilmiş tespit kararları Türk vatandaşlığının ispatında değerlendirilir.

3- Vatandaşlık işlemlerinde müracaat makamı ve usul

Türk vatandaşlığının kazanılması, kaybı, ispatı ve çok vatandaşlığa ilişkin başvurular yurt içinde yerleşim yerinin bulunduğu yer valiliğine, yurt dışında ise dış temsilciliklere bizzat veya bu hakkın kullanılmasına ilişkin özel vekâletname ile yapılır.

Ergin olmayan veya ayırt etme gücünden yoksun bulunan kişilerin vatandaşlıkla ilgili başvuruları veli ya da vasileri tarafından yapılır.

Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlere 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 nci maddesinde belirtilen hakların kullanımına ilişkin Mavi Kart Genel Müdürlük tarafından da verilir.

4- Tebligat

Türk vatandaşlığının kazanılmasına ve kaybına ilişkin kararlar müracaat makamları aracılığıyla ilgilisine tebliğ olunur.

Kaybettiirme kararları Resmi Gazete’de yayımlanır ve yayımlandığı tarihte ilgisine tebliğ edilmiş sayılır.

5- Yabancı makamlarca verilmiş olan resmi belgelerin tasdik işlemleri

Vatandaşlık işlemlerine ilişkin yabancı yetkili makamlarca verilmiş olan belgelerin tasdik işlemleri Nüfus Hizmetleri Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 167 nci maddesinde belirtilen esaslara uygun şekilde yapılır.

Ancak Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancıların başvuru sırasında ibraz ettikleri diploma, pasaport ve benzeri belgelerin Türkçe tercümeli ve noter tasdikli olması yeterlidir.

Gerekli görülen hallerde ikamet tezkerelerinin aslına uygunluğunun noter tasdiki İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüklerince de yapılabilir.

6- Vatandaşlık İnceleme ve Araştırma Komisyonu

Vatandaşlık İnceleme ve Araştırma Komisyonu İl Valisi veya görevlendireceği Vali Yardımcısının Başkanlığında, İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü temsilcileri ile Komisyon Başkanının gerekli gördüğü hallerde diğer birim temsilcilerinden oluşur.

7- Komisyonun çalışma usul ve esasları

Vatandaşlık İnceleme ve Araştırma Komisyonunun sekretarya hizmetleri İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü tarafından yürütülür.

Komisyon, toplam üye tam sayısının en az 2/3’ü ile toplanır, karar oy çokluğu ile alınır. Karara katılmayanlar aykırı görüşü gerekçesiyle belirtir.

Eşitlik olması halinde Başkanın taraf olduğu görüş kabul edilmiş sayılır.

Komisyonun hangi aralıklarla toplanacağı iş yoğunluğuna göre Valilikçe belirlenir.

Komisyon, vatandaşlık başvuru şartlarının bulunup bulunmadığını inceler ve yabancıların Türk vatandaşlığını kazanıp kazanmaması yolunda kanaatini belirtir.

8- Yabancıların ikameti ve ikamet sürelerinin hesaplanması

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen bir yabancı için ikamet, 5683 sayılı Yabancıların Türkiye’de İkamet ve Seyahatleri Hakkındaki Kanun ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun ilgili hükümlerine göre izin almak sureti ile Türkiye’de bulunmayı ifade eder.

Yabancıların Türkiye’de ne kadar süre ile ikamet ettiği İl Emniyet Müdürlüklerince verilen ikamet tezkeresi veya Türkiye’ye giriş çıkışlarını gösterir belge ile belirlenir.

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen bir yabancı, aranan ikamet süresi içinde toplam altı ayı geçmemek üzere Türkiye dışında bulunabilir. Türkiye dışında geçirilen toplam altı aylık süre öngörülen ikamet süresi içinde değerlendirilir.

Yabancıların ikamet süresi içerisinde toplam altı aydan fazla Türkiye dışında bulunması ya da altı aydan fazla yasal ikameti olmaksızın Türkiye’de bulunulması ikamet süresini keser ve bu tarihten önceki ikamet süreleri dikkate alınmaz.

Yabancıların yasal ikamet izni olmaksızın veya yasal olmakla birlikte Türkiye’de yerleşme niyetini göstermeyen öğrenim, geçici barınma, turistik seyahat, öğrenim gören çocuğuna refakat, iltica talebi tetkik edilen yabancı, tedavi amaçlı gibi nedenlerle Türkiye’de ikamet etmeleri vatandaşlığın kazanılmasında geçerli ikamet olarak kabul edilmez.

Türk vatandaşlığının kazanılmasında geçerli sayılmayan ikamet nedenleri ile Türkiye’de bulunan kişinin sonradan geçerli sayılan bir nedenle ikamete bağlanması halinde önceki ikamet süreleri hesaba katılır. Turistik amaçlı ikamet tezkeresi ile Türkiye’de bulunanlara bu hüküm uygulanmaz.

9- Vatandaşlık dosyasının düzenlenmesinde müracaat makamlarınca uygulanacak esaslar

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen kişi adına istenen belgelerden birer adet olmak üzere dosya düzenlenir ve dosya içerisindeki belgeleri gösteren dizi pusulasına bağlanır.

Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuran kişinin iş ve işlemlerinin takibi amacıyla düzenlenen dosyadan bir örnek çoğaltılarak eş dosya olarak muhafaza edilir.

Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuran kişinin talebinin Bakanlıkça reddi halinde, sonucun ilgisine tebliğinden sonra muhafaza edilen eş dosya imha edilir.

Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuran kişinin Türk vatandaşlığını kazanması halinde tescil tarihi üzerinden beş yıl geçtikten sonra muhafaza edilen eş dosya imha edilir.

Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuran kişinin talebinin reddi halinde Bakanlıkta tutulan dosyası kapatılır. Bu kişinin yeniden müracaatta bulunması halinde usulüne uygun şekilde müracaat makamlarınca yeni bir başvuru dosyası düzenlenir.

10- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşları

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen doğumla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı olanlar, Türk vatandaşı olmak istediklerini yazılı olarak beyan ettikleri takdirde, Türk vatandaşlığını Bakanlık kararı ile kazanırlar.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı olup, Türk vatandaşlığının kazanılması eşine tesir etmez, çocukları hakkında 2.5 nci madde hükümleri uygulanır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlığını sonradan kazanmış olan yabancılar hakkında, 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 11 nci maddesindeki hükümler uygulanır.

10.1- Başvuru için gerekli belgeler ve yapılacak işlemler

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen kişi adına aşağıda belirtilen belgelerden oluşan dosya düzenlenerek karar alınmak üzere Bakanlığa gönderilir:

- a) İsteği belirten form dilekçe (VAT-11),
- b) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşlığını doğumla kazandığını gösterir yetkili makamlarca verilmiş belge,
- c) Medeni hale ilişkin belge,
- ç) Evli ise eşinin, varsa ergin olmayan çocuklarının kimliklerini ve aile bağlarını kanıtlayan belge.

11- Çok vatandaşlık

Herhangi bir nedenle bir veya birden fazla yabancı bir devlet vatandaşlığını iradesi dışında veya kendi isteği ile kazanan ve bu yolda bildirimde bulunan Türk vatandaşı hakkında yapılacak inceleme sonucunda aynı kişi olduğunun tespiti halinde nüfus kaydına çok vatandaşlığa sahip olduğuna dair açıklama yapılır.

11.1- Bildirim yükümlülüğü

Herhangi bir nedenle bir veya birden fazla yabancı devlet vatandaşlığını kazanan kişilerden ergin olanların kendileri, ergin olmayanların ise veli ya da vasisinin yurtiçinde yerleşim yerinin bulunduğu yer nüfus müdürlüğüne, yurtdışında ise dış temsilciliklere bildirimde bulunması zorunludur.

Bildirim sırasında, nüfus cüzdanı veya örneği ile diğer devlet vatandaşlığının hangi tarihte kazanıldığını gösterir kimlik bilgilerini içeren ve usulüne göre onaylanmış bir belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesinin ibraz edilmesi gerekir.

11.2- Dış temsilciliklere yapılan bildirimler

Çok vatandaşlık işleminin ilgilinin nüfus kütüğüne tescili yolunda Form Dilekçe (VAT-12) ile dış temsilciliklerimize yapılan bildirimler üzerine bu kişilere ait belgeler gerekli işlem yapılmak üzere doğrudan ilgilinin nüfusa kayıtlı olduğu yer nüfus müdürlüğüne gönderilir.

11.3- Nüfus müdürlüğüne yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar

Herhangi bir nedenle yabancı bir devlet vatandaşlığını iradesi dışında veya kendi isteği ile kazanan ve bu yolda Form Dilekçe (VAT-12) ile bildirimde bulunan Türk vatandaşlarının çok vatandaşlık işlemleri nüfus müdürlüklerince yürütülür.

Şahsen veya dış temsilcilikler kanalıyla iletilen bildirimler üzerine nüfus müdürlüklerince ilgili kişilerin Türkiye Cumhuriyeti nüfus kayıtlarında yer alan adı, soyadı, doğum tarihi ve cinsiyeti gibi kimlik bilgileri ile sahip oldukları diğer devlet vatandaşlığını gösteren belgelerde yer alan kimlik bilgileri karşılaştırılır.

Yapılan karşılaştırma sonucunda kimlik bilgilerinin bire bir uyması halinde “Çok Vatandaşlığa Ait Bildirim Formu (VGF-93)” düzenlenir ve bu forma dayanılarak kayıtlarının karşısına “5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 44 ncü maddesi uyarınca .../.../.... tarihinden itibaren aynı zamanda vatandaşıdır.” şeklinde açıklama yapılır. “Çok Vatandaşlığa Ait Bildirim Formu”na diğer olaylar kütüğünden numara verilir ve dayanak belgeleri ile birlikte muhafaza edilir.

Çok vatandaşlık işlemleri bilgi işlem ortamında, “Çok vatandaşlık” modülünden “Olay Türü: 45, Olay açıklaması: Çok vatandaşlık” olarak girilmek suretiyle yapılır.

Kimlik bilgilerinin farklı olması halinde bu kişilerin talepleri reddedilerek nüfus kayıtlarına çok vatandaşlık işlemi yapılmaz. Bilgi işlem ortamında “Çok vatandaşlık” modülünden alınan red yazısı ilgisine tebliğ edilir ve bir örneği de dosyasında muhafaza edilir.

Yabancı devlet vatandaşlığının kazanılması sırasında yabancı ad ve soyadı seçildiğini gösterir yetkili makamlardan verilmiş belge ibraz edilmesi halinde çok vatandaşlık işlemi yapılan kişinin kaydının düşünceler alanına almış olduğu yabancı ad ve soyadı diğer adı ve diğer soyadı şeklinde işlenir.

11.4- Çok vatandaşlık açıklamasının iptali

Türk vatandaşlığı yanında bir veya birden fazla devlet vatandaşı olan ve nüfus kayıtlarında bu yolda açıklama olan Türk vatandaşlarının herhangi bir nedenle taşıdıkları diğer devlet vatandaşlığını kaybetmesi halinde ergin olanların kendileri, ergin olmayanların ise veli ya da vasisinin yurtiçinde yerleşim yerinin bulunduğu yer nüfus müdürlüğüne, yurtdışında ise dış temsilciliklere bildirimde bulunması zorunludur.

Bildirim sırasında, nüfus cüzdanı veya örneği ile diğer devlet vatandaşlığını hangi tarihte kaybettiğini gösterir kimlik bilgilerini içeren ve usulüne göre onaylanmış belgenin noter tasdikli Türkçe tercümesinin ibraz edilmesi gerekir.

Yapılacak inceleme sonucunda aynı kişi olduğunun tespiti halinde, nüfus kaydında bulunan çok vatandaşlığa ilişkin açıklama iptal edilir.

Form Dilekçe (VAT-13) ile dış temsilciliklere bildirimde bulunan kişilere ait belgeler gerekli işlem yapılmak üzere doğrudan ilgilinin nüfus kütüğünde kayıtlı olduğu yer nüfus müdürlüğüne gönderilir.

Form Dilekçe (VAT-13) ile şahsen veya dış temsilcilikler kanalıyla iletilen bildirimler üzerine nüfus müdürlüklerince ilgili kişinin Türkiye Cumhuriyeti nüfus kaydındaki kimlik bilgileri ile yabancı devlet vatandaşlığının kaybına ilişkin belgede yer alan kimlik bilgileri karşılaştırılır.

Kimlik bilgilerinin birebir uyması halinde “Vatandaşlık Kararları İptal Bildirim Formu (VGF-92)” düzenlenir ve bu forma dayanılarak kaydının karşısına “..... vatandaşlığını tarihinde kaybetmiştir.” şeklinde açıklama yapılır.

Kimlik bilgilerinin birebir uymaması halinde bu kişiler hakkında çok vatandaşlığın iptali yolunda işlem yapılmaz.

12- Ad ve Soyadın Tescili

Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunan yabancılar istedikleri takdirde Türkçe ad ve soyadı alabilirler. Ancak kendi ad ve soyadlarını muhafaza etmek istedikleri takdirde 1353 sayılı Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun gereğince Türkçe yazım kurallarına uygun olarak nüfus kütüklerine tescil edilir.

13- Vatandaşlık işlemleri hizmet bedeli

Türk vatandaşlığının sonradan kazanılmasına ilişkin verilen hizmet bedeli karşılığı, Bakanlık ve Maliye Bakanlığınca birlikte belirlenir. Tahsil edilen hizmet bedeli tutarları bütçeye gelir kaydedilir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa göre geliri olmayanlar ve kendileri ile birlikte işlem gören ergin olmayan çocukları için birinci fıkra uyarınca belirlenen hizmet bedeli alınmaz.

14- Türk soylu yabancılar

11 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde öngörülen ikamet süresi, Türk soylu yabancılar için 31/12/2010 tarihine kadar iki yıl olarak uygulanır.

31/12/2010 tarihinden sonra Türk vatandaşlığını kazanmak üzere müracaatta bulunan Türk soylu yabancılar için Türkiye’de ikamet etme süresi beş yıl olarak uygulanır.

15- Yürütme

5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu 12.06.2009 tarihinde yürürlüğe girdiğinden, Türk vatandaşlığının kazanılması, kaybı, ispatı ve çok vatandaşlığa ilişkin işlemler bu Kanun ve ek açıklamadaki usul ve esaslara göre yürütülür.

403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun yürürlükte olduğu tarihlerde Türk vatandaşlığının kazanılması, kaybı, ispatı ve çok vatandaşlığa ilişkin yapılmış ve henüz sonuçlanmamış her aşamadaki başvuru işlemlerinde 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu ve ek açıklamadaki usul ve esaslar uygulanır.